

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณ
โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
The Strategic Leadership of Administrators Affecting Budget
Management Effectiveness of Schools under Sakon Nakhon Primary
Educational Service Area Office 1

ปานรพีร์ ดวงภักดี¹ บุญมี ก่อบุญ² และ วัลนิกา ฉลากบาง³

Panrapee Duangpukdee¹, Boonmee Korboon² and Wannika Chalangkang³

Received: 20 February 2026, Revised: 24 June 2026, Accepted: 29 June 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารและระดับประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณโรงเรียน 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณโรงเรียน 3) ศึกษาอำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณโรงเรียน และ 4) สร้างและประเมินแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารโรงเรียน 87 คน และครู 257 คน รวมทั้งสิ้น 344 คน ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage random sampling) เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ และ ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและ ประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
2. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณโรงเรียน มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กร (X_5) และการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ (X_2) สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณโรงเรียน ได้ร้อยละ 75.70 ($\text{Adjusted } R^2 = .757$) และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ (SE_{est}) เท่ากับ .228 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณโรงเรียน มี 2 ด้าน ได้แก่ การส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กร และการนำกลยุทธ์สู่ปฏิบัติ โดยมี 2 วัตถุประสงค์ 6 ผลลัพธ์หลัก และ 18 แนวทางการพัฒนา ผลการประเมินพบว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด

¹นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, อีเมล: charuwanduangpukdee@gmail.com

²อาจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, อีเมล: boonmeej72017@gmail.com

³ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, อีเมล: wannika.chlk@gmail.com

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร ประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณโรงเรียน
การส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กร การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ

ABSTRACT

This study aimed to 1) study the level of administrators' strategic leadership and the level of school budget management effectiveness; 2) examine the relationship between administrators' strategic leadership and school budget management effectiveness; 3) investigate the predictive power of administrators' strategic leadership on school budget management effectiveness; and 4) establish and evaluate guidelines for developing administrators' strategic leadership affecting school budget management effectiveness under the Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 1. The research sample consisted of 87 school administrators and 257 teachers, for a total of 344 participants, selected using multi-stage random sampling. The research instrument was a 5-point Likert scale questionnaire with an Index of Item-Objective Congruence (IOC) of 1.00 for all items and a Cronbach's alpha reliability coefficient of 0.98. The data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson's correlation coefficient, and Stepwise Multiple Regression Analysis.

The research findings revealed that:

1. The overall level of administrators' strategic leadership was at the highest level and the overall effectiveness of school budget management was also at the highest level.
2. There was a strong positive correlation between administrators' strategic leadership and school budget management effectiveness, which was statistically significant at the 0.01 level.
3. Two aspects of administrators' strategic leadership, namely Developing an Organizational Culture (X_5) and Strategy Implementation (X_2), could significantly predict school budget management effectiveness at the .01 level. These predictors accounted for 75.70% of the variance (Adjusted $R^2 = .757$), with a standard error of estimate (SE_{est}) of .228.
4. Guidelines for developing administrators' strategic leadership affecting school budget management effectiveness comprised two key areas: Developing an Organizational Culture and Strategy Implementation. These included 2 objectives, 6 key results, and 18 development guidelines. The evaluation results indicated that the guidelines were appropriate and feasible at the highest level.

Keywords: administrators' strategic leadership, school budget management effectiveness
developing organizational culture, strategy implementation.

¹Student Master of Education Program, Sakon Nakhon Rajabhat University. E-mail: charuwanduangpukdee@gmail.com

²Lecturer, Sakon Nakhon Rajabhat University. E-mail: boonmeej72017@gmail.com

³Assistant Professor, Sakon Nakhon Rajabhat University. E-mail: wannika.chlk@gmail.com

บทนำ

การศึกษาเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศและสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ โดยโรงเรียนถือเป็นหน่วยงานหลักที่ต้องอาศัยการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพในทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการบริหารงานงบประมาณซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนกิจกรรมการเรียนการสอนในยุคที่ทรัพยากรมีความจำกัด การบริหารงบประมาณที่มีประสิทธิภาพจึงกลายเป็นปัจจัยชี้วัดความสำเร็จของโรงเรียน เนื่องจากช่วยสนับสนุนให้ภารกิจต่าง ๆ บรรลุเป้าหมายอย่างคุ้มค่าและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ตามแนวคิดของ เกษม วัฒนชัย (2562) ที่เน้นย้ำว่าการบริหารงบประมาณเป็นภารกิจสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

อย่างไรก็ดี จากรายงานการตรวจสอบการควบคุมด้านการเงินการบัญชีของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยหน่วยตรวจสอบภายใน พบว่าโรงเรียนบางแห่งในสังกัดยังมีข้อบกพร่องสำคัญในการบริหารงานงบประมาณ โดยไม่สามารถควบคุมการใช้จ่ายและการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ ตลอดจนไม่เป็นไปตามระบบการควบคุมการเงินและพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 นอกจากนี้ การบริหารงานงบประมาณยังขาดประสิทธิภาพอันเนื่องมาจากปัญหาความไม่เพียงพอของงบประมาณ ความซับซ้อนของระบบ ปัญหาการติดตามควบคุม การขาดความรู้และทักษะด้านการเงินและการบัญชีของผู้ปฏิบัติงาน ตลอดจนความยากลำบากในการวางแผนงบประมาณระยะยาว ซึ่งหากปัญหาเหล่านี้ไม่ได้รับการแก้ไขอย่างเป็นระบบย่อมส่งผลกระทบต่อคุณภาพการจัดการศึกษาและโอกาสในการพัฒนาผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ

ความสำเร็จในการบริหารงบประมาณจำเป็นต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ และภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ซึ่งเป็นความสามารถในการกำหนดทิศทางและวิสัยทัศน์ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับแนวคิดของ สมคิด บางโม (2562) ที่พบว่าผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์จะสามารถวางแผนงบประมาณที่สอดคล้องกับพันธกิจ จัดสรรงบประมาณอย่างเป็นธรรม และควบคุมการใช้จ่ายให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด นอกจากนี้ยังมีการวิจัยที่ระบุว่าปัจจัยด้านภาวะผู้นำเป็นปัจจัยสำคัญที่สุด ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณโรงเรียน และมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน (สรวิชัย ว่องสหัสกุลชัย, 2566)

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พร้อมทั้งนำผลการวิจัยไปประยุกต์สู่การสร้างแนวทางการพัฒนาตามแนวคิด Objectives and Key Results (OKRs) John Doerr (2018) ที่มุ่งเน้นการกำหนดเป้าหมายและผลลัพธ์หลักที่ชัดเจนและวัดผลได้จริง เพื่อเป็นกลไกเชิงรุกในการพัฒนาศักยภาพผู้บริหารโรงเรียนและการพัฒนาระบบการบริหารงานงบประมาณให้มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และเกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อคุณภาพการศึกษาในภาพรวมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารและระดับประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณโรงเรียน
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณโรงเรียน

3. เพื่อศึกษาอำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณโรงเรียน

4. เพื่อสร้างและประเมินแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณโรงเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบของการวิจัย

รูปแบบของการวิจัย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ที่มีลักษณะเชิงความสัมพันธ์และเชิงพยากรณ์ (Correlational and Predictive Research) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์และอำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณโรงเรียน

2. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ปีการศึกษา 2568 จำนวนทั้งสิ้น 2,125 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 150 คน และครู จำนวน 1,975 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1, 2568)

2.2 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครู กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970, อ้างถึงใน วาโร เฟิงส์วีสดี, 2567) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 344 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 87 คน และครู จำนวน 257 คน โดยมีขั้นตอนการสุ่มหลายขั้นตอน (Multi-stage random sampling) มีขั้นตอนการสุ่ม ดังนี้

2.2.1 ใช้โรงเรียนในแต่ละอำเภอเป็นหน่วยสุ่ม ใช้การสุ่มอย่างง่าย โดยวิธีการจับสลาก ใช้เกณฑ์ร้อยละ 50 ได้โรงเรียนทั้งสิ้น 87 โรงเรียน จาก 174 โรงเรียน จำแนกตามอำเภอ

2.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร ผู้วิจัยศึกษาทุกโรงเรียนจากในข้อ 2.2.1 ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งจะได้ผู้บริหาร จำนวน 87 คน

2.2.3 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครู ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีการจับสลาก ใช้เกณฑ์ร้อยละ 13 ของครูในโรงเรียนตามข้อ 2.2.1 ซึ่งจะได้ครูจำนวน 257 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ฉบับ ตามระยะของการวิจัย ดังนี้

3.1 แบบสอบถามระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารและประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณโรงเรียน มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยมีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

1) ศึกษาหลักการ แนวคิด และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาสังเคราะห์และร่างเป็นข้อคำถาม นำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้อง

2) นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ซึ่งคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกด้านการศึกษา ผู้มีประสบการณ์การบริหารสถานศึกษา ไม่น้อยกว่า 5 ปี และผู้ที่มีประสบการณ์สอนไม่น้อยกว่า 10 ปี เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) พบว่า ข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ

3) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารและครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาคุณภาพ พบว่า แบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ มีค่าอำนาจจำแนก

รายข้อ (Item-Total Correlation) ระหว่าง 0.47-0.93 และมีค่าความเชื่อมั่นแอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha) เท่ากับ .98 ส่วนแบบสอบถามประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณโรงเรียน มีค่าอำนาจจำแนกรหว่าง 0.30-0.94 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .98 จากนั้นจึงจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บข้อมูลจริง

3.2 แบบประเมินแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณโรงเรียน โดยมีขั้นตอนการสร้างและหา คุณภาพ ดังนี้

1) นำองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่มีค่าอำนาจพยากรณ์ต่อประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณโรงเรียน มาเป็นกรอบในการยก่างแนวทางการพัฒนา โดยบูรณาการร่วมกับแนวคิดวัตถุประสงค์และผลลัพธ์หลัก (Objectives and Key Results: OKRs)

2) สร้างแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาฯ และนำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อ พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะ

3) ปรับปรุงแก้ไขแนวทางการพัฒนาและแบบประเมินฯ ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์

4) นำเสนอแนวทางการพัฒนาและแบบประเมินฯ ต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ซึ่งคัดเลือกแบบเจาะจงจากผู้เชี่ยวชาญด้านภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และการบริหารงานงบประมาณ ที่มีผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกด้านการศึกษา ผู้มีประสบการณ์การบริหารสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี และผู้มีประสบการณ์สอนไม่น้อยกว่า 10 ปี เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางในขั้นตอนต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

4.1 ขั้นตอนที่ 1 การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ผู้วิจัยขอหนังสือแสดงความอนุเคราะห์จากหน่วยงานต้นสังกัด ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยได้นำส่งหนังสือราชการพร้อมคิวอาร์โค้ด (QR Code) ของแบบสอบถามออนไลน์ ผ่านระบบสนับสนุนการบริหารจัดการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (Education Area Management Support System: AMSS++) ไปยังกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 344 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของข้อมูล เพื่อนำไปวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

4.2 ขั้นตอนที่ 2 การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบประเมิน ผู้วิจัยขอหนังสือแสดงความอนุเคราะห์จากหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เป็นผู้พิจารณาประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร โดยผู้วิจัยได้นำส่งแบบประเมินพร้อมร่างแนวทางการพัฒนาให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ และติดตามเก็บรวบรวมข้อมูลกลับคืนมาด้วยตนเอง เพื่อนำผลการประเมินที่ได้ไปวิเคราะห์และปรับปรุงแนวทางการพัฒนาให้มีความสมบูรณ์ต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยแบ่งการวิเคราะห์ตามระยะของการ วิจัย ดังนี้

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลในระยะที่ 1 (การหาความสัมพันธ์และอำนาจพยากรณ์)

5.1.1 วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ความถี่ (Frequency) และค่า ร้อยละ (Percentage)

5.1.2 วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และระดับประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณโรงเรียน ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยนำค่าเฉลี่ยมาเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

5.1.3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณโรงเรียน ใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) คือ การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product-Moment Correlation Coefficient)

5.1.4 วิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณโรงเรียน ใช้สถิติ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลในระยะที่ 2 (การประเมินแนวทางการพัฒนา) วิเคราะห์ผลการพิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาจากแบบประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การประเมินว่า หากรายการใดมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป ถือว่ามี ความเหมาะสมและเป็นไปได้ในระดับสูงและสามารถนำไปใช้ได้จริง

ผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.52) พิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ การมีคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.56) การกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.53) การส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กร ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.57) การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.54) และการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ (= 4.54, S.D. = 0.57) ตามลำดับ ดังตาราง 1

ตารางที่ 1 ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร	ค่าสถิติ (n=344)		ระดับภาวะผู้นำ
	$\bar{X}$	S.D.	
1.การกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ (X_1)	4.61	0.53	มากที่สุด
2.การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ (X_2)	4.59	0.54	มากที่สุด
3.การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ (X_3)	4.54	0.57	มากที่สุด
4.การมีคุณธรรมจริยธรรม (X_4)	4.68	0.56	มากที่สุด
5.การส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กร (X_5)	4.61	0.57	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.61	0.52	มากที่สุด

2. ระดับประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านเรียงตามลำดับ จากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ การวางแผนงบประมาณ ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.43) การบริหารการเงิน ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.52) การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.51) การคำนวณต้นทุนการผลิต ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.50) การ

ตรวจสอบภายใน ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.56) และการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.48) ตามลำดับดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ระดับประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณโรงเรียน

ประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณ	ค่าสถิติ		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. การวางแผนงบประมาณ (Y_1)	4.73	0.43	มากที่สุด
2. การคำนวณต้นทุนการผลิต (Y_2)	4.60	0.50	มากที่สุด
3. การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ (Y_3)	4.61	0.51	มากที่สุด
4. การบริหารการเงิน (Y_4)	4.63	0.52	มากที่สุด
5. การตรวจสอบภายใน (Y_5)	4.58	0.56	มากที่สุด
6. การรายงานทางการเงินและ ผลการดำเนินงาน (Y_6)	4.56	0.48	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.63	0.46	มากที่สุด

3. ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร (X) กับประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณโรงเรียน (Y) มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง ($r_{xy} = .855$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเมื่อพิจารณาตารางองค์ประกอบและเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย พบว่าการส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กร (X_5) ($r = .862$) การกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ (X_1) ($r = .796$) การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ (X_2) ($r = .781$) การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ (X_3) ($r = .774$) และการมีคุณธรรมจริยธรรม (X_4) ($r = .773$) ตามลำดับ ดังรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณโรงเรียน วิเคราะห์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

	X	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	Y_{tot}
X	1						
X_1	.944**	1					
X_2	.946**	.882**	1				
X_3	.930**	.854**	.906**	1			
X_4	.901**	.807**	.803**	.736**	1		
X_5	.940**	.863**	.821**	.837**	.853**	1	
Y_{tot}	.855**	.796**	.781**	.774**	.773**	.862**	1

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณโรงเรียน ความสัมพันธ์ที่มีอิทธิพลที่ส่งผลพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณโรงเรียน พบว่า มีองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ จำนวน 2 ด้าน ที่สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ การส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กร (X_5) ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน เท่ากับ .677 รองลงมา คือ การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ (X_2) ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน เท่ากับ .225 ตามลำดับ โดยตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 2 ตัว สามารถร่วมกันอธิบายความผันแปรของประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณโรงเรียน ได้ร้อยละ 75.70

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = 1.219 + .548(X_5) + .194(X_2)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z'_y = .677(Z_5) + .225(Z_2)$$

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนเพื่อพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณโรงเรียน

ตัวแปรพยากรณ์	R	R ²	Adj. R ²	B	S.E.b	β	t	p
ค่าคงที่ (Constant)	-	-	-	1.219	.108	-	11.250**	<.001
การส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กร (X_5)	.862	.742	.741	.548	.038	.677	14.515**	<.001
การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ (X_2)	.871	.759	.757	.194	.040	.225	4.817**	<.001

$R = .871$, $R^2 = .759$, $\text{Adj. } R^2 = .757$, $\text{S.E.est} = .228$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ผลการสร้างและประเมินแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณโรงเรียน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนนี้ สามารถแบ่งออกเป็น 2 ส่วนตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้แก่ ผลการสร้างแนวทางการพัฒนา และผลการ ประเมินแนวทางการพัฒนา ดังนี้

5.1 ผลการสร้างแนวทางการพัฒนา จากการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ ผู้วิจัยได้พิจารณาคัดเลือกองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์เฉพาะตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ ประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณโรงเรียน มาเป็นกรอบเบื้องต้นในการยกร่างแนวทางการพัฒนา ดังรายละเอียดในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 สรุปการพิจารณาคัดเลือกองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์เพื่อนำมากำหนดแนวทางการพัฒนา

ตัวแปร	ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร	ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ ประสิทธิผลการบริหารงาน งบประมาณโรงเรียน	สรุปผล
X ₁	การกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์	×	-
X ₂	การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ	✓	ควรพัฒนา
X ₃	การควบคุมและประเมินกลยุทธ์	×	-
X ₄	การมีคุณธรรมจริยธรรม	×	-
X ₅	การส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กร	✓	ควรพัฒนา

หมายเหตุ. ✓ หมายถึง มีอำนาจพยากรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ, × หมายถึง ไม่มีอำนาจพยากรณ์

จากตารางที่ 5 ผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบที่สมควรได้รับการพัฒนาจำนวน 2 ด้าน ได้แก่ การส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กร (X₅) และการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ (X₂) มาสร้างเป็นแนวทางการพัฒนาโดยประยุกต์ใช้แนวคิดวัตถุประสงค์และผลลัพธ์หลัก (Objectives and Key Results: OKRs) ซึ่ง แนวทางการพัฒนาที่สร้างขึ้นประกอบด้วย 2 วัตถุประสงค์ (Objectives) 6 ผลลัพธ์หลัก (Key Results) และ 18 แนวทางการพัฒนา

5.2 ผลการประเมินแนวทางการพัฒนา เมื่อนำร่างแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณโรงเรียน ตามแนวคิด OKRs ไปให้ ผู้ทรงคุณวุฒิประเมิน พบว่า ในภาพรวมแนวทางการพัฒนาดังกล่าว มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมากที่สุด ดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 สรุปผลการประเมินแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณโรงเรียน

ภาพรวมแนวทางการพัฒนา	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณโรงเรียน ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กร	4.94	0.24	มากที่สุด	4.80	0.47	มากที่สุด
2.แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณโรงเรียน ด้านการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ	4.97	0.17	มากที่สุด	4.91	0.34	มากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนตระหนักถึงความสำคัญ ของการเปลี่ยนแปลงในยุคการศึกษาไร้พรมแดน ประกอบกับ นโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่เน้นการ พัฒนาเชิงรุกและการทำงาน ตามหลักธรรมาภิบาลอย่างเข้มงวด ส่งผลให้ผู้บริหารไม่เพียงแต่ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรฐานตำแหน่ง แต่ยังมี การ ประยุกต์ใช้กระบวนการคิดเชิงระบบ และเปิดโอกาสให้ภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนด ทิศทางองค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการมี คุณธรรมจริยธรรมซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการสร้างความ เชื่อมั่นให้กับบุคลากร ส่งผลให้ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สรวิชัย ว่องสพทกุลชัย (2566) ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัย ของ พิมพ์พิชญ์ชา ใจเดียว (2567) ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

2. ประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจ เนื่องมาจากโรงเรียนให้ความสำคัญกับการวางแผน งบประมาณ ซึ่งเป็นรากฐานกำหนดทิศทางการใช้จ่ายให้ บรรลุเป้าหมาย นำไปสู่การบริหารการเงินและพัสดุที่ถูกต้องตามระเบียบและเกิดประโยชน์ สูงสุด โดยอาศัย การคำนวณต้นทุนเพื่อวิเคราะห์ความคุ้มค่าในการจัดสรรทรัพยากร ควบคู่กับกลไกการตรวจสอบภายในและ การรายงานทาง การเงินที่สร้างความโปร่งใส การที่ผลการประเมินทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนให้ เห็นว่าโรงเรียนได้ให้ความสำคัญกับระบบบริหารจัดการที่ ยึดหลักธรรมาภิบาลอย่างครบวงจร ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของ สุชาติพิทย์ ภูธรธม (2565) ที่พบว่า การบริหารงบประมาณของผู้บริหารโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ สอดคล้องกับ สรวิชัย ว่องสพทกุลชัย(2566) ที่พบว่า การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยรวม อยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการบริหารงาน งบประมาณโรงเรียน พบว่ามีความสัมพันธ์กันทางบวกใน ระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .855$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนที่มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ จะมีวิสัยทัศน์และแผน ยุทธศาสตร์ที่ ชัดเจน สามารถระดมทรัพยากรเพื่อสนับสนุนเป้าหมายการศึกษาของโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การ สร้างวิสัยทัศน์และทำให้ ผู้ร่วมงานเกิดความเชื่อมั่น จะช่วยสร้างความมุ่งมั่นในการทำงานและการจัดการ ทรัพยากร (วันวิภา ทำประโยชน์, 2565) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ สรวิชัย ว่องสพทกุลชัย (2566) ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณ แบบ มุ่งเน้นผลงาน และสอดคล้องกับ อันชรีย์ ถีถ้วน (2559) ที่พบว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์มีความสัมพันธ์ ทางบวกกับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน 4. อำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของ ผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณโรงเรียน พบว่ามีตัวแปร 2 ด้าน ที่ สามารถร่วมกัน พยากรณ์ประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณโรงเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ การ ส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กร และการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ โดยสามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 75.70 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารที่สามารถส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรเชิงบวกและนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติอย่างเป็น รูปธรรม จะช่วยสร้างบรรยากาศการทำงานที่เอื้อต่อความร่วมมือและความรับผิดชอบ ส่งผลให้การบริหาร งบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติยังช่วยเชื่อมโยงแผนงาน ด้านงบประมาณกับการดำเนินงานจริง ลดความคลาดเคลื่อนระหว่างแผนกับการปฏิบัติ องค์ประกอบ ดังกล่าวจึงเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยยกระดับประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณภายใต้ ข้อจำกัดของ

ทรัพยากร ซึ่งสอดคล้องกับ สรวิชัย ว่องสหัสกุลชัย (2566) และ วันวิภา ทำประโยชน์ (2565) ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ โดยเฉพาะด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ สามารถพยากรณ์ผลลัพธ์ด้านการบริหารทรัพยากรและงบประมาณของสถานศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญ

5. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย 2 ด้าน (การ ส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กร และการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ) ภายใต้ 2 วัตถุประสงค์ 6 ผลลัพธ์หลัก และ 18 แนวทางการพัฒนา พบว่ามีความ เหมาะสมและความเป็นไปได้ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากการประยุกต์ใช้แนวคิด OKRs (Objectives and Key Results) ทำให้ การกำหนดเป้าหมายมีความชัดเจน เน้นผลลัพธ์หลักที่วัดได้และนำไปปฏิบัติได้จริงในบริบทของสถานศึกษา ส่งผลให้แนวทางดังกล่าวได้รับการ ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วุฒิชัย พวงพิลา (2566) และ รัชวิน โปร่งสูงเนิน (2564) ที่ได้บูรณาการกลยุทธ์เพื่อพัฒนาการบริหารงานในสถานศึกษา และพบว่าผลการประเมินแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์มีความเหมาะสม และความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากงานวิจัย

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้รับจากการวิจัยครั้งนี้ คือการค้นพบกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา ซึ่งชี้ให้เห็นว่าการ จะยกระดับประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณให้ประสบความสำเร็จและยั่งยืนได้นั้น ผู้บริหารต้องใช้ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่บูรณาการผ่านองค์ประกอบ 2 มิติหลัก ดังนี้

1. การส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรที่เป็นเลิศ: มุ่งเน้นการหล่อหลอมค่านิยมและสภาพแวดล้อมในการทำงานที่เอื้อต่อการขับเคลื่อนเชิงกลยุทธ์ โดยให้ความสำคัญกับความโปร่งใส และความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ เพื่อสร้างรากฐานความเชื่อมั่นและกระตุ้นให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหาร จัดการทรัพยากรทางการเงินอย่างมีประสิทธิภาพ

2. การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติผ่านกรอบเป้าหมายที่ชัดเจน: มุ่งเน้นการเปลี่ยนผ่านแผนกลยุทธ์จากเชิงนามธรรมไปสู่การปฏิบัติเชิงประจักษ์ ผ่าน การประยุกต์ใช้แนวคิดวัตถุประสงค์และผลลัพธ์หลัก (OKRs) โดยการแปลงนโยบายและแผนงบประมาณให้เป็นโครงการหรือกิจกรรมที่สามารถ วัดผลสำเร็จได้อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้สอดคล้องและบรรลุเป้าหมายหลักของสถานศึกษาอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ควรกำหนดนโยบายและจัดสรรทรัพยากรเพื่อส่งเสริมการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยมุ่งเน้นการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ยึดหลักธรรมาภิบาล ความโปร่งใส และการตรวจสอบได้ ควบคู่กับการนำกลยุทธ์ ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณในระดับสถานศึกษาอย่างยั่งยืน

2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำ “แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณโรงเรียน” ที่ผู้วิจัยได้ สร้างขึ้นตามแนวคิด Objectives and Key Results (OKRs) ไปประยุกต์ใช้เป็นกรอบในการกำหนดเป้าหมายและผลลัพธ์หลักในการบริหารจัดการทรัพยากรทางการเงินของโรงเรียน

3. ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการนำผลการวิจัยไปใช้เป็นสารสนเทศในการประเมินและพัฒนาสมรรถนะด้านภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของตนเอง โดยเฉพาะการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรเชิงบวก และการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการแปลงแผนกลยุทธ์ด้านงบประมาณไปสู่ การปฏิบัติจริง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาอิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในขอบข่ายงานอื่น ๆ เช่น งานวิชาการ หรืองานบริหารบุคคล รวมถึงควรศึกษาปัจจัยแวดล้อมภายนอก เช่น นโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด หรือบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษา ที่ อาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณ

2. ควรมีการวิจัยเชิงเปรียบเทียบ (Comparative Research) ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่น หรือในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน เพื่อให้ได้ข้อค้นพบที่สะท้อนความแตกต่างตามบริบท ซึ่งจะนำไปสู่ การออกแบบแนวทางการพัฒนาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับแต่ละพื้นที่

3. ควรนำผลการวิจัยที่พบว่า "การส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กร" และ "การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ" เป็นปัจจัยที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการ บริหารงานงบประมาณสูงสุด ไปต่อยอดในการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) เพื่อสร้างเป็นหลักสูตรหรือโปรแกรมการฝึกอบรม เชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- เกษม วัฒนชัย. (2562). *การบริหารงบประมาณในสถานศึกษา: แนวคิดและหลักการ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมพ์พิชญชา ใจเดียว. (2567). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการ. *วารสารวิจัยและนวัตกรรมกรรมการอาชีวศึกษา*, 8(1), 122-131.
- รัชวิน โปร่งสูงเนิน. (2564). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1. *วารสารวิชาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 12(1), 91-109.
- วันวิภา ทำประโยชน์. (2565). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา). จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2567). *วิธีวิทยาการวิจัย*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น
- วุฒิชัย พวงพิลา. (2566). *การศึกษาความสัมพันธ์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา). สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สมคิด บางโม. (2562). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับการบริหารงบประมาณในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์บรรณกิจ.

- สรวิชัย ว่องสพทกุลชัย. (2566). *ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2.* (วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุธาทิพย์ ภูธรรมะ. (2565). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5.* (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา). นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. (2568). *บัญชีรายละเอียดผู้มีตัวตนพร้อมฐานเงินเดือน ณ วันที่ 1 กันยายน 2568.* สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1, สกลนคร.
- อันชรีย์ ถีถ้วน. (2559). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเชิงกลยุทธ์กับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามโครงการสร้างหลักประกันคุณภาพถ้วนหน้าของหน่วยบริการในสังกัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระแก้ว 5.* (วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจสำหรับผู้บริหาร). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.